

سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳	رشته : علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه : ۲
پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۹	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
 سؤالات بخش الزامی	
	دانش آموزان عزیز به سؤال های ۱ تا ۶ برای کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید .	
۱	گزینه های صحیح را انتخاب کنید. ۱-خرید و فروشی در نزد امام معصوم «ع» انجام می شود و امام با سکوت خود صحت آن را تأیید می کند. الف) فعل معصوم «ع» ب) سخن و قول معصوم «ع» ج) تقریر معصوم «ع» د) نظر معصوم «ع» ۲-در کدام یک از موارد زیر مقدمه ی عقلی است؟ الف) وضو برای نماز ب) تهیه ی وسیله برای رفتن به حج ج) طهارت برای نماز د) گفتن اذان قبل از نماز	۰/۵ ۰/۵
۲	معنای اصطلاحات زیر را در پاسخ نامه بنویسید. ۱-حکم واقعی ۲-اجماع منقول ۳-قاعده ی ملازمه	۰/۵ ۱ ۰/۵
۳	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. ۱-علم فقه روش صحیح استنباط از منابع را به ما می آموزد. ۲-مفسر ، آیاتی را که می توان از آنها حکم شرعی استنباط کرد، جمع آوری و تفسیر می کند. ۳-دلالت مطلق بر شمول به واسطه ی الفاظ عموم است. ۴-میان نهی و بطلان معامله ، ملازمه ای وجود ندارد.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۴	در عبارات زیر « نص ، ظاهر(وجوب، استحباب، مباح) ، مفهوم موافق، مفهوم مخالف، عام ، خاص، مطلق ، مقید» را مشخص کنید. ۱-إِذَا كَانَ الْمَاءُ قَدَرًا كَرًّا لَمْ يَنْجَسْهُ شَيْءٌ. ۲-كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ. ۳-حُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا. ۴-إِذَا جَازَ أَكْلُ نَفْسِ مَالِهِ وَاعْدَامُهُ بِالْكَلْبَةِ، فَالصَّلَاةُ فِي ثَوْبِهِ الَّتِي هِيَ مِنَ الْعِبَادَةِ وَيَحْصُلُ لَهُ الْإِجْرُ وَالثَّوَابُ، مَعَ بَقَائِهِ عَلَى حَالِهِ مِنْ غَيْرِ نَقْصٍ وَلَا تَغْيِيرٍ يَضُرُّ، بِالطَّرِيقِ الْأُولَى. ۵-صَلِّ مَعَ الطَّهَارَةِ. ۶-قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	ادامه سؤال ها در صفحه دوم	

سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳	رشته : علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه : ۲
پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۹	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۵	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>۱- پاسخ امام باقر «ع» به این سؤال که: از کجا دانستید که در مسح وضو باید تنها قسمتی از سر و پا را مسح کرد، چه بود؟</p> <p>۲- دو کتاب بی نظیر شیخ انصاری را در فقه و اصول فقه ، که تا امروز منبع درسی حوزه های علمیه شیعه است، نام ببرید؟</p> <p>۳- در چه علمی ، به بررسی تک تک راویان حدیث از جهت توثیق و تفسیق می پردازد؟</p> <p>۴- این عبارت به چه موضوعی اشاره می کند؟ «یعنی ان یرد اکل الربا علی صاحبه الفضل الذی اخذه عن رأس ماله»</p> <p>۵- دلیل شیعیان بر این که صلوات بر پیامبر «ص» در دو تشهد واجب است، چیست؟</p> <p>۶- چرا نهی در عبادات ملازم با بطلان آن عبادت است؟</p> <p>۷- این عبارت بیانگر کدام حکم فقهی است:</p> <p>«لا یجوز الذهب للرجل اجماعاً و لا صلاة فی مطلق الملبوس من الذهب و لو خاتماً».</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
۶	<p>سؤالات تشریحی :</p> <p>۱- استدلال کردن به عمومیت داشتن عام (ظهور عام در شمولیت) در چه زمانی جایز است؟</p> <p>۲- تفاوت بین خبر متواتر و اجماع در چیست؟</p> <p>۳- این عبارت را ترجمه کنید و بگویید که برای اثبات چه موضوعی مطرح می شود؟</p> <p>« إذا دخل الوقت وجب الطهور و الصلاة » فانه ظاهر بمقتضى المفهوم فى انه ان لم يدخل الوقت فلا يجب الطهور و لا الصلاة.</p> <p>۴- معنای واژه ی فقه در لغت و در اصطلاح قرآنی و علوم اسلامی چیست؟</p>	<p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱/۵</p> <p>۱</p>
۷	<p>..... سؤالات بخش انتخابی</p> <p>دانش آموز عزیز از ۸ قسمت سؤال زیر (۱ تا ۸) چهار سؤال را به دلخواه انتخاب و با ذکر شماره سؤال در پاسخ نامه ، پاسخ دهید .</p> <p>۱- در چه زمان فقیه به ادله فقهاتی رجوع می کند؟</p> <p>۲- در اصول فقه اصلی ترین دلیل بر حجیت استصحاب چیست؟ یک مورد را نام ببرید.</p> <p>۳- وظیفه ی مکلفی که میان حرمت و وجوب شک کند، چیست؛ با ذکر یک مثال توضیح دهید.</p> <p>۴- با ذکر یک مثال ، عدم وحدت متعلق یقین سابق و شک لاحق را بنویسید؟</p> <p>۵- دو وظیفه ی خطیر فقیه را بیان کنید؟</p> <p>۶- نقش امام خمینی در ارتقای جایگاه فقه چه بود؟</p> <p>۷- آیات الاحکام مشتمل بر چه موضوعات مختلف فقهی است؟ (ذکر ۴ مورد)</p> <p>۸- ظهور امر و نهی در وجوب و حرمت مشروط به چه شرایطی می باشد؟</p>	<p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
پیروزباشید		جمع نمره
		۲۴

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس:	رشته : علوم و معارف اسلامی	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۴/۹
پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه : ۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور درنوبت خرداد ماه ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	پاسخ سؤالات الزامی :	
۱	۱- گزینه ج ۲- گزینه ب هر کدام ۰/۵ نمره	۱
۲	۱- گاهی فقیه در راه کشف حکم یک موضوع به قانونی دست می یابد که واقعاً از طرف خداوند برای آن موضوع وضع شده است. ۰/۵ ۲- فقیه شخصاً فتاوی مجمعین را ندیده بلکه فقیه دیگری که اجماع را تحصیل کرده وجود این اجماع را نقل کرده و اوبه استناد این اجماع نقل شده ، فتوا می دهد. (۱ نمره) ۳- هر آن چه عقل به آن حکم کند شرع نیز به همان حکم می کند. ۰/۵	۲
۳	۱- نادرست ۲- درست ۳- نادرست ۴- درست (هر مورد ۰/۵)	۲
۴	۱- مفهوم مخالف ۲- عام ۳- نص ۴- مفهوم موافق ۵- مقید ۶- ظاهر(استحباب) (هر مورد ۰/۵)	۳
۵	۱- زیرا خداوند در قران می فرماید: و امسحوا بروجکم. ۰/۵ ۲- مکاسب- فرائد الاصول(رسائل) ۰/۵ ۳- علم رجال ۰/۵ ۴- خورنده ی ربا باید آنچه بیش از سرمایه اش را که گرفته به صاحبش بازگرداند. ۰/۵ ۵- اجماع ۰/۵ ۶- زیرا در عبادت نیت و قصد قربت لازم است. ۰/۵ ۷- حکم حرمت استفاده از طلا برای مردان. ۰/۵	۳/۵
۶	۱- بعد از این که درباره ی مخصص های احتمالی جست و جوی کامل به عمل آید و پس از اطمینان به عدم آن می توان به ظهور عام در شمولیت استناد کرد. (۱ نمره) ۲- خبر متواتر ناقل عین سخن معصوم است ولی اجماع بیانگر نظر و رأی معصوم است. خبر متواتر دلیل لفظی است ولی اجماع دلیل غیر لفظی (لبی) است. ذکر یک تفاوت کافی است. (۱ نمره) ۳- ترجمه: «هر گاه وقت نماز فرا رسید طهارت و نماز واجب می شود» که ظاهر مفهوم آن است که اگر وقت نرسیده باشد طهارت و نماز نیز واجب نخواهد بود. اثبات وجوب غیری وضو. ۱/۵ ۴- معنای لغوی فقه بصیرت در تمامی اجزاء و ارکان اسلام اعم از اصول و فروع دین است. در اصطلاح به فهم بخش خاصی از مسائل دینی گفته می شود یعنی فهم دقیق و عمیق مقررات عملی و فرعی اسلامی با استفاده از منابع آن. (۱ نمره)	۴/۵

تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۴/۹	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: احکام ۳
تعداد صفحه : ۲	ساعت شروع : ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۳۹۹	
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۸	<p>پاسخ سؤالات انتخابی :</p> <p>۱- در زمانی که مجتهد و مقلدین او در مقام عمل دچار تحیر شدند و نسبت به حکم واقعی شک دارند. (۱ نمره)</p> <p>۲- روایات متعدد ، از جمله فرمایش امام موسی کاظم «ع» و امام صادق «ع» که می فرمایند به یقین عمل کنید زیرا شک یقین را از بین نمی برد. (۱ نمره)</p> <p>۳- تخییر، مثلاً در مورد حکم کسی که نذر کرده است تا روز معینی را در سفر روزه بگیرد ، برخی حکم به وجوب عمل به نذر و برخی دیگر حکم به حرمت مطلق روزه ی مسافر داده اند. (۱ نمره)</p> <p>۴- اگر مکلف در زمان سابق به وضو یقین داشته ولی متعلق شک لاحق او غسل باشد. (۱ نمره)</p> <p>۵- باید به مفاد آیه نفر عمل کند و تمام توان خود را برای فهم دقیق حکم الهی صرف نماید و از سوی دیگر باید نهایت دقت و احتیاط را به کار برد تا مبادا فتوایی خلاف حکم الهی صادر نماید. (۱ نمره)</p> <p>۶- ایشان فقه و فقاہت را بسط و گسترش داد و آن را از جنبه های خصوصی و فردی به جنبه های عمومی ، سیاسی و حکومت داری تسری بخشید. (۱ نمره)</p> <p>۷- آیات عبادی - حقوقی - جزائی - ازدواج - طلاق (۴ مورد هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۸- الف - از سوی فرد عالی به دانی صادر شود.</p> <p>ب - قرینه ای که صیغه را به معنای استحباب یا کراهت یا اباحه منحرف کند وجود نداشته باشد. (۱ نمره)</p>	۷
۲۴	جمع نمره	
همکاران محترم : لطفاً به مفهوم های صحیح و منطقی دیگر نمره تعلق گیرد .		